

ÖRYGGISBLAÐ

skv. reglugerð (EB) nr. 1272/2008 og 453/2010
Endurskoðun nr.: 7
Dags.: 22. júní 2016

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

1.1. Vörukenni **HAVOLINE XLI (CL00)**

1.2. Tilgreind notkun Tæringarvörn fyrir kælikerfi.

1.3. Söluaðili Olíuverzlun Íslands hf.
Katrínartúni 2
105 Reykjavík
Sími: 515 1000

Netfang: olis@olis.is

Veffang: www.olis.is

1.4. Neyðarsímanúmer
Neyðarlínan: 112
Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar
CLP-FLOKKUN Eit. á æxlun 2; H361D

2.2. Merkingaratriði
Hættumerki

Viðvörðunarorð Varúð.
Hættusetningar (CLP) H361d – Grunað um að hafa skaðleg áhrif á börn í móðurkviði.
Varnaðarsetningar (CLP) P308+P313 – EF um váhrif eða hugsanleg váhrif er að ræða: Leitið lækni.
P501 – Fargið innihaldi/íláti í samræmi við gildandi lög og reglur.
-inniheldur Natríum-2-etylhexanóat.

2.3. Aðrar hættur
PBT/vPvB Hvorki flokkað sem PBT- né vPvB-efni.

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.2 Blanda

Efnispáttur	Efnakenni	Magn %	CLP-flokkun
Natríum-2-etylhexanóat	CAS#: 19766-89-3 EINECS#: 243-283-8	10-30	Eit. á æxlun 2; H361d
Metýl-1H-bensótríasól	CAS#: 29385-43-1 EINECS#: 249-596-6 REACH#: 01-2119485825-2	0,5-1,5	Bráð eit. 4; H302 Langv. eit. á vatn. 2; H411
Ímídíasól	CAS#: 288-32-4 EINECS#: 206-019-2 REACH#: 01-2119485825-24	0,1-0,3	Bráð eit. 4; H302 Húðæt. 1C; H314 Augnsk. 1; H318 Eit. á æxlun 1B; H360

Hættusetningar eru skráðar í 16. lið.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLPI

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Eftir innöndun Engar sérstakar ráðstafanir. Færið viðkomandi í ferskt loft.
Leitið lækni ef einkenna verður vart.

Eftir snertingu við augu Engar sérstakar ráðstafanir. Til öryggis, fjarlægjið snertilinsur og skolið opin augu með vatni.

Eftir snertingu við húð Engar sérstakar ráðstafanir. Farið úr óhreinkuðum fötum og skóm. Þvoið húðina með sápu og vatni. Þvoið fatnað fyrir næstu notkun.

Eftir inntöku Engar sérstakar ráðstafanir. Ekki framkalla uppköst. Leitið lækni til öryggis.

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Einkenni og áhrif Inniheldur efni sem við inntöku getur haft skaðleg áhrif á börn í móðurkviði. Byggt á rannsóknum á dýrum.

4.3. Merki um þörf á bráðri lækniþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Meðhöndlun Á ekki við.

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi Froða, vatnsúði, slökkviduft, koltvísýringur.

5.2. Sérstök hættu af blöndunni

Myndefni við bruna Mjög háð brunaskilyrðum. Flókin blanda loftborinna fastra efna, vökva og lofttegunda verður til við bruna, þ.m.t. kolefnisoxíð, natríumoxíð og lífræn efnasambönd.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Ráðstafanir Efnið er ekki eldfimt, en brennur.

Hlíðarbúnaður Slökkviliðsmenn skulu nota viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki með öndunargrímu sem hylur allt andlitið og stillt á yfirbrýsting. Fatnaður (þ.m.t. hjálmur, skór og hanskar) sem uppfyllir skilyrði EN 469 veita grunnvörn í tilviki efnaleka.

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk

Ráðstafanir Fjarlægjið alla íkveikjugjafa. Tryggið næga loftræstingu. Notið persónuhlífar. Rýmið svæðið. Haldið óviðkomandi og óvörðu fólki frá.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Ráðstafanir Stöðvið leka ef mögulegt án áhættu. Hindrið dreifingu leka og að hann berist í holræsi, jarðveg, vatnsfarvegi og niðurföll.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir og efni Afmarkið og safnið upp með hvarftregu ísogsefni, s.s. sandi, jarðvegi, vermikulít eða kísilgúr. Setjið í viðeigandi ílát til förgunar og fargið hjá viðurkenndri móttökustöð í samræmi við gildandi lög og reglur. Gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart ef efnið mengar umhverfið. Forðist losun út í umhverfið.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlun Forðist mengun jarðvegs og losun í holræsi, fráveitukerfi og vatnshlot.

Ráðstafanir Varist snertingu við augu, húð og fatnað. Takið ekki inn.

Þvoið ykkur vandlega eftir meðhöndlun.

Stöðurafmagn Stöðurafmagn getur hlaðist upp og skapað hættulegar aðstæður við meðhöndlun efnisins. Til að lágmarka þessa hættu, getur verið nauðsynlegt að jarðtengja og spennujafna. Þó getur verið að það dugi ekki til eitt og sér. Yfirfarið allar aðgerðir sem geta mögulega valdið og hlaðið upp stöðurafmagni og/eða eldfimar aðstæður.

Umbúðir Umbúðir eru ekki hannaðar til að þola þrýsting. Ekki tæma umbúðir með þrýstingi, þær geta sprungið með miklum látum. Tómar umbúðir innihalda efnaleifar og geta verið hættulegar. Ekki pressa, skera, logsjóða eða bora. Haldið fjarri hita, eldi, neistum, stöðurafmagni og öðrum íkveikjugjöfum. Tæmið notaðar umbúðir, lokið og fargið í samræmi við gildandi lög og reglur.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmanleika

Geymsla Á ekki við.

7.3. Sérstök notkun

Sérstök notkun Tæringarvörn fyrir kælikerfi.

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

Almenn atriði Hugið að hættulegum eiginleikum efnisins (sjá 2. lið), váhrifamörkum, einstökum aðgerðum og öðrum eignum á vinnustaðnum við tæknilegar ráðstafanir og val á persónuhlífum. Ef tæknilegar ráðstafanir eða verklag er með þeim hætti að ekki dugar til að hindra áverkun efnisins í magni yfir váhrifamörkum, er notkun á neðantöldum hlífðarbúnaði ráðlögð. Notandi ætti að lesa og skilja allar leiðbeiningar og takmarkanir sem fylgja búnaðinum, þar sem hann veitir jafnan aðeins vörn í tiltekinn tíma eða við tilteknar aðstæður. Sjá viðeigandi CEN-staðla.

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

Váhrifamörk á vinnustað Engin tilgreind.

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar ráðstafanir

Tryggið næga loftræstingu. Persónuhlífar skulu aðeins koma til greina eftir að aðrar tæknilegar ráðstafanir hafa verið vandlega yfirvegaðar. Persónuhlífar skulu uppfylla viðeigandi staðla, vera í góðu standi og vel við haldið. Leita skal ráða hjá birgi við val á persónuhlífum að teknu tilliti til viðeigandi staðla (EN14042). Mikilvægt er að ganga úr skugga um að persónuhlífar eigi saman.

Hreinlæti

Gætið ávallt viðeigandi hreinlætis. Þvoið hendur upp að olnboga og andlit eftir meðhöndlun efna, áður en matast er, reykt, farið á snyrtingu og í lok vinnudags. Þvoið vinnufatnað og hlífðarbúnað reglulega. Fleygið óhreinum fatnaði og skóbúnaði sem ekki er hægt að þvo. Tileinkið ykkur góða umgengni.

Til hlífðar augum

Venjulega ekki þörf. Notið viðurkennd öryggisglæraugu ef hætta er á slettum, úða eða gufu (EN166).

Til hlífðar húð

Notkun hlífðarfatnaðar er góð vinnuregla. Val á hlífðarfatnaði skal byggja á eðli verks og hættum sem því fylgja. Vinnugallar úr pólýester/bómull veita aðeins vörn gegn minniháttar slettum. Vinnugalla skal þvo reglulega.

Til hlífðar höndum

Notið hlífðarhanska ef hætta er á langvinnri eða endurtekinni snertingu við efnið. Notið efnaþolna hanska sem uppfylla kröfur staðalsins EN374. Rétt val hönskum fer eftir efninu sem notað er, vinnuaðstæðum, eðli verks og ástand hanskana (jafnvel efnaþolnustu hanskar slitna við endurtekna snertingu við efni). Flestir hanskar veita aðeins vörn í skamman tíma áður en þeim þarf að skipta út.

Til hlífðar öndun

Ráðlagt efni: Nítrílgúmmí, neópren, náttúrulegt gúmmí, PVC, vínýl.

Til verndar umhverfi

Venjulega ekki þörf.
Gerðið viðeigandi ráðstafanir til að hindra eða takmarka losun.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1 Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Eðlisástand	Vökvi
Litur	Litarlaust
Lykt	Dauf/mild
pH-gildi	9,4
Frostmark	-5°C
Suðumark	100°C
Blossamark	Á ekki við
Gufuþrýstingur	<0,01 mmHg við 37,8°C
Eðlisþyngd	1,058 kg/l við 20°C
Leysni	Vatnsleysanlegt
Eðlissegja	Engin gögn

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni Getur hvarfast við sýrur og oxara, s.s. klóröt, nítröt, peroxíð o.s.frv.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Stöðugt við ráðlagða notkun og geymslu.

10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum

Skaðleg fjölliðun/efnahvörf Engin skaðleg efnahvörf eða fjölliðun við venjulega notkun og geymslu.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Varasöm skilyrði Á ekki við.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni Á ekki við.

10.6. Skaðleg niðurbrotsefni

Niðurbrotsefni Engin þekkt.

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Augu	Ekki flokkað.
Inntaka	Ekki flokkað.
Húð	Ekki flokkað.
Innöndun	Ekki flokkað.
Húðnæming	Ekki flokkað.

Eiturhrif við inntöku	50638 mg/kg (áætlað)
Eiturhrif við innöndun	Ekki flokkað.
Stökkbreytandi áhrif	Ekki flokkað.
Eiturhrif á æxlu	Grunað um að hafa skaðleg áhrif á börn í móðurkviði.
Krabbameinsvaldandi áhrif	Ekki flokkað.
Sértæk eiturhrif	Ekki flokkað.
Ásvelgingarhætta	Engin gögn.
Viðbótarupplýsingar	2-etylhexansýra olli lifrarstækkun hækkaðs ensíms við endurtekna inntöku hjá rottum. Inntaka þungaðra rotta olli vansköpun og þroskahömlun hjá rottungum.

12. VISTFRÆDILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturhrif

Eiturhrif Ekki talið hættulegt vatnalífi.

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Lífbrjótanleiki Ekki talið auðveldlega lífbrjótanlegt.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun Engin gögn.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki Engin gögn.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum

PBT/vPvB Efnið er ekki eða inniheldur ekki PBT- eða vPvB-efni yfir 0,1%.

12.6. Önnur váhrif

Váhrif Engin þekkt.

13. ATRIÐI VARÐANDI FÖRGUN

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Förgun vörunnar Varist eða lágmarkið myndun úrgangs. Fargið efninu, lausnum þess og aukaafurðum í samræmi við gildandi lög og reglur.

Úrgangskóði (EWC) 16 01 14 – Frostlögur sem inniheldur hættuleg efni.

Förgun umbúða Fargið eins og ónotuðu efninu sjálfu. Endurnýtið ekki umbúðir.

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

Heyrir ekki undir alþjóðlegar reglur um flutninga á hættulegum efnum.

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1. Sértæk ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

15.1.1. ESB-reglur

- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1907/2006 frá 18. desember 2006 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH), með síðari breytingum.
- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 frá 16. desember 2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna, með síðari breytingum.

15.1.2. Íslenskar reglur

- Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna.
- Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggismat Ekkert efnaöryggismat.

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Hættusetningar H302 – Hættulegt við inntöku.
H314 – Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.
H318 – Veldur alvarlegum augnskaða.
H360 – Getur haft skaðleg áhrif á frjósemi eða börn í móðurkviði.
H361d – Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi eða börn í móðurkviði.

Skammstafanir

ADN: Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum. Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum.

ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum . Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum.

DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif.

IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning.

PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð.

PNEC: Styrkur þar sem engin váhrif eru fyrirsjáanleg.

REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir að því er varðar efni.

TWA: Tímavegið meðaltal.

vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Endurskoðun 22. júní 2016.

Endurskoðun nr. 7

Gert þann 7. apríl 2016.

Þýðing og uppsetning Reynir Hjálmarsson

Heimild Uno-X Smöreolie A/S, teknik@unox.dk